

Sambandskurs

Dette sambandskurset tar utgangspunkt i Røde Kors Hjelpekorps grunnkurs samband. Etter kurset skal deltakere kunne skjønne enkel sambandsbruk og hvordan vi snakker riktig, hvordan en radiosamtale er bygget opp og hvilke ord vi bruker for å snakke sammen. (ekspedisjonsuttrykk)

Hvorfor er det viktig å kunne samband? Fordi samband er et viktig verktøy for Røde Kors, Politiet, Militæret, Brannvesen, Ambulansen og Speideren. Samband er ofte ett av de viktigste verktøyene som er i bruk på redningsaksjoner. Grunnen til å lære hvilke ord vi bruker og hvordan en radiosamtale er bygget opp, er at vi ønsker at alle som bruker samband bruker det likt. Gjør de det, hjelper det til med å unngå feil og misforståelser. Det blir også lettere å snakke med andre som politi, brannvesen, helikopter og ambulanse på sambandet.

Hvor skal radioen plasseres?

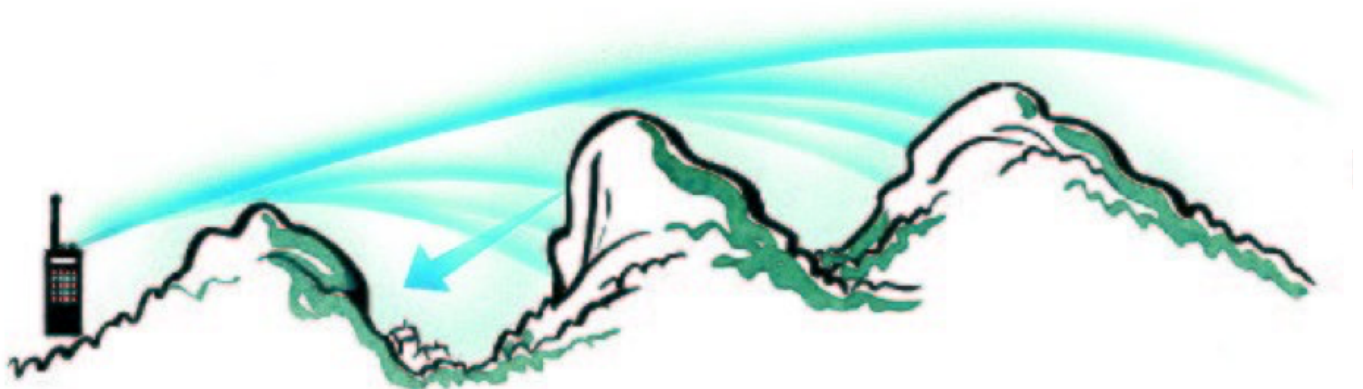
Noen tror det er lurt å feste radioen i beltet, men dette er en veldig dårlig løsning hvis du er i et område der det er dårlige radiosignaler. Kroppen stenger for mye av radiosignalene slik at bare en liten del når fram til antennen. Antennen er ikke laget for å ligge langs kroppen, slik at den virker dårligere enn når en holder radioen i hodehøyde. Det beste er å ha radioen så høyt på kroppen at antennen er mest mulig fri. Brystlommen på jakken eller i en bæresele er ett mye bedre sted å ha radioen enn i beltet.

Radiobølger

Sambandsradioene vi bruker sender ut signaler som radiobølger, det fungerer akkurat som et stearinlys, bare at radiobølger er usynlige. Er det fjell eller bygninger imellom sambandsradioene, kan det være at de ikke klarer å sende signaler til hverandre. Akkurat som et stearinlys ikke kan sende en lysstråle gjennom en bygning eller gjennom et fjell. Det er noe vi må tenke på når vi ikke klarer å få kontakt med de vi vil snakke med.

Det går an å snakke på radioen med noen på andre siden av et fjell, da kan vi bruke et annet fjell til å reflektere radiobølgene dit vi vil. Dette kalles refleksjon, se bilde under. Refleksjon kan gi bedre radiosignal hvis du holder radioen litt på skrå istedenfor med antennen rett opp. Du kan derfor prøve deg fram med å flytte litt på radioen.

Dersom du ikke klarer å få kontakt med noen, kan du gå opp på en fjelltopp å prøve der, hvis du har mulighet.

Taleteknikk

Det er viktig å snakke tydelig (sterk og klar). Dermed unngås gjentakelser, og tiden vi bruker å snakke blir mindre. Derfor:

Behold den naturlige rytmen du har til vanlig.

Snakk jevnt og rolig

snakk høyere enn vanlig, men ikke rop

Gjør et opphold mellom setninger eller uttrykk når meldingen skal skrives ned.

Hold mikrofonen ca 5 cm. fra munnen

Trykk inn "snakkeknappen" og hold den inne i ca 1-2 sek. før en begynner å prate. Hold knappen inne i ca 1-2 sek. etter samtalen er ferdig.

TIPS: lag meldingen i "hodet" før du trykker på snakkeknappen.

HUSK: De tre T er - TENK - TRYKK - TAL

Radiosamtalen

En radiosamtale består av 3 deler

1. Anrop. KALLESIGNALET til den du ønsker kontakte med ordene DETTE ER...EGET kallesignal
2. Melding.
3. Sluttord. Sluttordet OVER eller SLUTT

Ordene vi bruker på samband er:

DETTE ER, FORSTÅTT, MOTTATT, MOTTATT SLUTT, OVER, SLUTT, VENT SLUTT

Hvis vi må stave vanskelige ord, kan vi bruke det fonetiske alfabet. hvis vi skal stave Arne blir dette Alfa Romeo November Echo

Bokstav	Uttale	Bokstav	Uttale	Bokstav	Uttale
A	Alpha	K	Kilo	U	Uniform
B	Bravo	L	Lima	V	Victor
C	Charlie	M	Mike	W	Whiskey
D	Delta	N	November	X	X-ray
E	Echo	O	Oscar	Y	Yankee
F	Foxtrot	P	Papa	Z	Zulu
G	Golf	Q	Quebec	Æ	Ærlig
H	Hotel	R	Romeo	Ø	Østen
I	India	S	Sierra	Å	Åse
J	Juliet	T	Tango		

Ekspedisjonsuttrykk

Betydning og bruk

Alt etter ...

"Den del av meldingen som jeg referer til er alt som følger etter"

Brukes særlig sammen med ekspedisjonsuttrykkene "gjenta" og "jeg gjentar"

Alt foran ...

"Den del av meldingen som jeg referer til er alt som er sendt foran ..."

Brukes særlig sammen med ekspedisjonsuttrykkene "gjenta" og "jeg gjentar"

Bekreft

"Gi meg tilbakemelding på at meldingen er mottatt og at innholdet er forstått"

Brukes ved kanalskifte og andre viktige meldinger der det er viktig at mottaker forstår hva meldingen betyr.

Det er riktig eller det er korrekt

"Det du sendte er riktig"

Dette er ...

"Denne sendingen er fra ..." eller "Mitt kallesignal/min identitet er ..."

Feil

"Det du sendte er ikke riktig"

Forstått

"Jeg har mottatt din sending/melding og forstått den"

Gjenta

"Gjenta din siste setning"

Brukes også etterfulgt av uttrykkene "alt etter", "alt foran", "fra...til", "ordet etter", "ordet foran" og har da betydningen "gjenta".

Jeg gjentar

"Jeg gjentar min siste setning"

Brukes også etterfulgt av uttrykkene "alt etter", "alt etter", "alt foran", "fra...til", "ordet etter", "ordet foran" og har da betydningen "gjenta".

Jeg har en melding

"Jeg har en melding til deg. Er du klar til å motta?"

Jeg leser tilbake

"Jeg gjentar den meldingen jeg sist mottok fra deg"

Jeg staver

"Jeg staver det neste ordet etter det fonetiske alfabetet"

Les tilbake

"Gjenta hele meldingen, men nøyaktig slik den ble mottatt".

Leses foran meldingen, slik at mottakeren er klar over at meldingen skal gjentas.

Melding følger

"En melding som skal nedskrives følger"

Mottatt

"Jeg har mottatt din siste sending tilfredsstillende"

Over

"Min sending til deg er slutt. Jeg venter svar"

Rettelse

"Det er gjort en feil i min sending. Sendingen vil fortsette fra og med siste riktige sendte ord" eller

"Det er gjort en feil i min sending. Den riktige versjon er ..."

Send din melding

"Jeg er klar til å motta din melding"

Send videre til

"Send denne meldingen videre til følgende adressater ..." (Som "transitter til")

Slutt

"Min melding til deg er slutt. Jeg venter ikke svar" Brukes over radio

Til

"Denne meldingen er til ..."

Ukjent stasjon

"Kallesignalet til den stasjonen jeg prøver å opprette forbindelse mer er ukjent".

Brukes over radio i stedet for kallesignalet til den stasjonen en kaller på, etter å ha mottatt en oppkalling uten å oppfatte kallesignaler,

Unntatt ...

"Unntatt fra det kollektive anrop er ...".

Brukes over radio etter et kollektivt kallesignal(er) til de stasjonene som ikke omfattes av anropet.

Vent

"Vent et lite øyeblikk"

Vent slutt

"Vent et øyeblikk. Jeg vil kalle deg opp litt senere"

98

"Vi bruker 98 for oppkall til alle stasjoner, det betyr at alle skal lytte eller svare.

Eksempel "98-98 dette er 9 øvelsen er over, returner til KO, slutt"